

7. SEMESTER - HOLD OB 4.18 – EFTERÅR 2017

(OB 3.24_14-6)

Sidst opdateret den 08.10.17 – 5. version (Psykoteraapiens Historie erstatter Psykopatologi den. 6. november)
Sidst opdateret den 18.08.17 – 4. version (Litteratur opdateret)
Sidst opdateret den 01.08.17 – 3. version (Århus Kunsthall -> Konferencsalen i Storcenter Nord den 6. november)
Sidst opdateret den 05.01.16 – 2. version (Montanagade 15 B den 7. + 8. okt.) + (8.+9.+10. december)
Sidst opdateret den 15.10.15 – 1. version (Første udkast) -

Introduktion til semesterplan

Forudsætninger for at deltage på 4. år

Som studerende på 4. år er det obligatorisk at gennemføre mindst ét klientforløb (der danner grundlag for 4. års hovedopgave og eksamen) og få sagssupervision herpå, samt gå i egenterapi:

- *pligt til 25 timers sagssupervision (ud over de i undervisningen indeholdte supervisionstimer) på terapeutisk arbejde med egne klienter (betaling herfor er ikke inkluderet i prisen for uddannelsen, men betales særskilt), hos én af underviserne, som hver tilbyder gruppesupervisionsforløb, se under kurser på www.piaa.dk. Alle medlemmer i samme træningsgruppe må ikke vælge samme supervisorsgruppe.*
- *pligt til 10 timers individuel egenterapi hos anerkendt psykoterapeut / klinisk psykolog. Betaling herfor, er ikke inkluderet i prisen for uddannelsen, men betales særskilt. Egenterapien skal forløbe ved en terapeut som ikke er underviser eller har andre (økonomiske) forbindelser til Psykoterapeutisk Institut Århus.*

Såfremt den studerende har gået i egenterapi (ved et medlem af Psykoterapeut Foreningen, autoriseret klinisk Psykolog eller psykiater) under de tre første år at uddannelsen eller tidligere, tæller dette forløb med i de samlede 20 timers egenterapi, der stilles krav om dokumentation for.

Det er den studerendes eget ansvar, at indsende kopi af attesterede kvitteringer for egenterapi og supervision til administrationen i god tid inden udfærdigelse af eksamensbevis.

Tider og temaer

Undervisningen afholdes fredage og lørdage fra kl. 10.00 - 17.00, søndage fra kl. 10.00 - 16.00. Frokost afholdes kl. ca. 13.00 - 14.00. Der tages udgangspunkt i dagens undervisningstema som en vejledende overskrift for dagens forløb.

Vælger en underviser at afvige fra semesterplanen, da skal der sendes en formålsrettet mail herom til holdet, så eventuelle misforståelser undgås. Denne mail sendes Cc til øvrige undervisere og uddannelsesleder.

Litteraturangivelser & pensum

Under hvert tema er der angivet anbefalet obligatorisk og supplerende litteratur til den enkelte undervisningsweekend fra de bøger der er pensum og angivet i bunden af semesterplanen.

Forum

Forum fungerer primært som bibliotek og database, hvorfra der kan downloades materiale og slides.

Træningsgrupper og referater

Træningsgrupperne mødes (obligatorisk) minimum 3-4 gange pr. semester med referatpligt. I alt minimum 18-24 timers obligatorisk arbejde med mødepligt i træningsgrupperne. Træningsgrupperne skal arbejde med 1-2 terapeut-klient-øvespositioner hver gang de mødes, samt diskutere den obligatoriske litteratur. Møderne skal afholdes mellem de enkelte undervisningsgange og må ikke afholdes som en samlet blok henover en forlænget weekend eller i en ferie. Se studieordningen for struktur og formalia.

Fokuspunkterne er at sætte sig ind i begrebsapparatet, samt at forholde sig personligt til teorien - genkender jeg mig selv eller nære relationer i det læste? Hvordan påvirker det læste mig? Spørgsmål til teorien kan bringes op i plenum.

Træningsgruppearbejdet tager afsæt i form og struktur kendt fra undervisningen og gæsteklientarbejde. Vælger gruppen at arbejde med andet (evt. presserende problemstillinger), da redegøres der i referatet herfor.

Fokus for gruppereferaterne er ikke en nøjagtig og minutiøs gengivelse af mødet i træningsgruppen. Fokus for referatet skal være:

- Hvad tager jeg med fra dette træningsgruppemøde?
- Hvad fylder mest?
- Er der noget (personligt) jeg har brug for at tage op med underviseren ved næste undervisning?

Der afleveres gruppereferater til følgende undervisere, samt administrationen:

• Anita Knapek	anitaknapek@yahoo.dk
• Claire Neger	claire@claireneger.dk
• Kim Nygaard	mail@kimnygaard.dk
• Kurt Rasmussen	kurtr@kurtr.dk
• Administration (Niels Møller)	info@piaa.dk

OBS! Referaterne er en orientering til underviserne. Underviserne giver ikke eksplicit feedback på de enkelte referater. Det er gruppens ansvar, at bringe temaer/problemstillinger ind i undervisningen. Referentens rolle er at samle de enkelte deltagers bidrag, og sende disse samlet (i alt max 1,5 sider). Overholdes ovenstående formalia for referatets omfang og indhold ikke, da afvises referatet.

Der refunderes ikke for deltagerfravær). Ret til ændring af semesterplan forbeholdes.

19. + 20. august

Kurt Rasmussen

Ryesgade 29, 3. sal

Obligatorisk Litteratur

- Ingen obligatorisk litteratur anført

Supplerende litteratur

- Ingen supplerende litteratur anført

Gæsteklienter

- Medbring gerne gæsteklienter - Søndag klokken 10.30 – koordineres med dagens underviser

Tema - Introduktion til 4. år

Semesterstart

Gennemgang af semesterplanen. Vi skal vælge klientkoordinator og forholde os til at alle på holdet skal have mindst et klientforløb i egen praksis. I denne forbindelse skal vi forholde os til, at supervision på egne klienter er obligatorisk (specielt som novice-terapeut). Hovedopgaven får opmærksomhed (se evt. formalia m.m. i studieordningen).

15. + 16. + 17. september

Claire Neger

Søndergade 64

Obligatorisk Litteratur

- Holdrepræsentant spørger underviser

Supplerende litteratur

- Cloé Madanes, "Sex, Love and Violence" A Norton professional book. ISBN: 0-393-70096-8

Gæsteklienter

- Medbring gerne gæsteklienter – koordineres med dagens underviser

Tema - Seksualitet og krænkelse

Formål

Vi skal forholde os til den sunde udlevede seksualitet, og undersøge når grænsen til krænkelse optræder: Han/hun/de gik ind over mine grænser. Der opstår ubehagelige oplevelser, når et barn, ung (eller voksen) udsættes for grænseoverskridende handlinger fra de voksnes side. Dette kan ske på mange måder, og vi voksne er ikke altid opmærksomme på, hvornår vi krænker.

I denne weekend indstiller vi fokus på det område, der udgør de voldsomste traumatiske begivenheder, der kan overgå for et barn. Vi skal som psykoterapeuter kende de signaler, der kan tyde på at krænkelse har fundet sted og vi skal kende grænsen for, hvornår vi kan gå ind i temaet, og hvornår vi skal henvise til erfarende terapeuter med specialviden herom. Temaet introduceres for at give en fortrolighed med emnerne seksualitet og krænkelse.

Indhold og teori

Se angivet obligatorisk litteratur.

Metode

Kort oplæg fra underviseren. Undervisningen vil centrere sig omkring en forholden sig til den obligatoriske litteratur og individuelle processer. Teorien kobles til egne erfaringer og indsigter. Øvelser af terapeutiske processer, der tager afsæt i den obligatoriske litteratur, for at træne den studerendes refleksion og opmærksomhed på egne processer i relation til klient eller gruppe.

Der arbejde med:

- Hvorledes skal jeg arbejde med voksne klienter, der er incest-overlevende?
- Hvad skal jeg passe på?
- Hvilke signaler viser sig typisk, når et barn er udsat for seksuelle overgreb og hvilke signaler sender en voksen person person der er incestoverlever?
- Hvordan kan jeg vide, at jeg arbejder på en professionel forsvarlig måde med krænkede personer?

Træningsgrupperne får opmærksomhed.

Det forventes at underviseren i god tid inden weekenden har modtaget referater fra alle træningsgrupperne.

7. + 8. oktober

Kim Nygaard

Montanagade 15 B

Obligatorisk Litteratur

- Yalom, Irvin "Terapiens essens" Åbent brev til en ny generation af terapeuter og patienter", Gyldendal, 2002, ISBN 87 02 01294 4
- Yalom, Irvin, *Eksistentiel psykoterapi*: Kap. 8 eksistentiel isolation, Kap. 9 eksistentiel isolation og psykoterapi, Kap. 10 meningsløsheden og kap. 11. meningsløsheden og psykoterapi.

Supplerende litteratur

- Fog, Jette "Saglig medmenneskelighed", Hans Reitzels Forlag 1998.

Gæsteklienter

- Medbring gerne gæsteklienter – koordineres med dagens underviser
 - Der sættes gæsteklient til lørdag 14.30
 - Der sættes gæsteklient til søndag kl. 10.30.

Tema – Det terapeutiske lederskab, del 2. og gæsteklientarbejde

Weekenden er koncentreret om terapeutens samspil med klienten.

- Hvad er mit særkende og min stil i samværet med klienten?
- Hvilken metode passer sammen med min måde at opleve verden på?
- Hvad kan jeg give min klient, og hvilke begrænsninger ligger der for mig i mit arbejde?
- Hvilke andre metoder inddrager jeg, og hvordan påvirker disse mit terapeutiske arbejde?

Metode

Kort oplæg fra underviseren. Undervisningen vil centrere sig omkring en forholden sig til den obligatoriske litteratur og individuelle processer. Teorien kobles til egne erfaringer og indsigter. Øvelser af terapeutiske processer, der tager afsæt i den obligatoriske litteratur, for at træne den studerendes refleksion og opmærksomhed på egne processer i relation til klient eller gruppe. Weekend indledes med en personlig runde, hvor alle forholder sig reflekterende til sit aktuelle psykoterapeutiske arbejde.

Mandag d. 6. november 2017	Kim Nygaard Cand.psych.aut.	Konferencsalen Storcenter Nord Finlandsgade 17 8200 Aarhus N Klokken 10.00 – 17.00
-----------------------------------	--	---

Obligatorisk Litteratur

- Ingen obligatorisk litteratur – bilag eftersendes

Supplerende litteratur

- Ingen supplerende litteratur – bilag eftersendes

Tema - Psykoterapiens historie

FORMÅL

Stofområdet skal formidle et overblik over psykoterapiens samfundsmæssige og videnskabelige udvikling i den vestlige kultur siden slutningen af det 18. århundrede, således at de studerende kan orientere sig heri. Formålet her er at kunne orientere sig i og forstå den aktuelle psykoteraeutiske praksis i en historisk kontekst, der ikke kun er historie, men som langt hen ad vejen er dynamisk og levende.

INHOLD

Stofområdet består af en summarisk gennemgang af hovedretningerne i primært europæisk og angelsaksisk psykoterapi, hvor hhv. psykoanalysen og dens derivater udgør en søjle, læringsteoretiske, kommunikationsteoretiske og systemteoretiske udgør andre søjler, lige som biologiske/neurologiske og filosofiske, som bl.a. forholder sig til. krops-psyke-sammenhængen til eksistentielle dimensioner i psykoterapi (Fromm, Yalom), og til neuropsykologiske ansatser.

Der trækkes løbende forbindelseslinier til fagområdet ”Personlighedens udvikling”, hvor PIAA’s placering indenfor den humanistiske, fænomenologiske og familierapeutiske tradition fremhæves.

Den dialektiske vekselvirkning mellem klinisk teori og personlighedsteoriernes anvendelsesmæssige aspekter belyses.

Vi vil se på vekselvirkningen mellem teori og praksis, på de historiske udsving, hvor det skiftevis har været opsamlet klinisk erfaring og forskningsbaseret viden, der har præget psykoterapiens udvikling.

METODE

Forelæsning/oplæg

10. november

Kurt Rasmussen

Søndergade 64, 2. th.

Obligatorisk Litteratur

- Rienecker, Lotte og Jørgensen, Peter Stray, Samfundslitteratur ISBN 87-593-0865-6
Den gode opgave, opgaveskrivning på videregående uddannelser

Supplerende litteratur

- Ingen supplerende litteratur anført

Gæsteklienter

- Koordineres med underviser

Tema 1. – Opgaveskrivning _ 4. års opgave

Der er mulighed for, at holdet kan få hjælp og vejledning til at udforme problemformulering til 4. års hovedopgave, samt at få vurderet den litteratur der påtænkes anvendt i opgaveskrivningen.

Tema 2. – Øveklíník med klient- og procesarbejde

Hjemmeopgave: Hvad vil jeg bidrage/arbejde med denne weekend?

Der er mulighed for at sætte gæsteklienter til. Det er klientkoordinatoren der koordinerer med underviser.

8. december	Kurt Rasmussen	Montanagade 15 B
--------------------	-----------------------	-------------------------

Obligatorisk Litteratur

- Rienecker, Lotte og Jørgensen, Peter Stray, Samfundslitteratur ISBN 87-593-0865-6
Den gode opgave, opgaveskrivning på videregående uddannelser

Supplerende litteratur

- Ingen supplerende litteratur anført

Gæsteklienter

- Medbring gerne gæsteklienter – koordineres med dagens underviser

Tema 1. – Opgaveskrivning (fredag) -> Åben dag

I weekenden er der fokus på opgaveskrivning, og der er mulighed for at holdet kan få hjælp og vejledning til at udforme problemformulering til 4. års hovedopgave, samt at få vurderet den litteratur der påtænkes anvendt i opgaveskrivningen.

Er der ikke behov for vejledning på 4. års opgave, da bliver fredagen til en åben dag, hvor der arbejdes med de punkter (Hjemmeopgave: Hvad vil jeg bidrage/arbejde med denne weekend?) der er forberedt til lørdag og søndag.

9. + 10. december	Anita Knapek	Montanagade 15 B
--------------------------	---------------------	-------------------------

Obligatorisk Litteratur

- Ingen obligatorisk litteratur anført

Supplerende litteratur

- Ingen supplerende litteratur anført

Gæsteklienter

- Medbring gerne gæsteklienter – koordineres med dagens underviser

Tema 2. – Øveklíník med klient og procesarbejde _ Semesterafslutning (status og perspektivering)

Hjemmeopgave: Hvad vil jeg bidrage/arbejde med denne weekend?

Der er mulighed for at sætte gæsteklienter til lørdag eftermiddag 14.30 og søndag kl. 10.30.

Det er klientkoordinatoren der koordinere med underviser.

Orientering vedr. brug af eksterne lokaler på Ryesgade 29, 3. sal

Lokalerne er beliggende på adressen Ryesgade 29, 3. sal, der ligger mellem Århus Hovedbanegård og PIÅ. Fra Banegården er der cirka 1-2 minutters gang til lokalerne på Ryesgade.

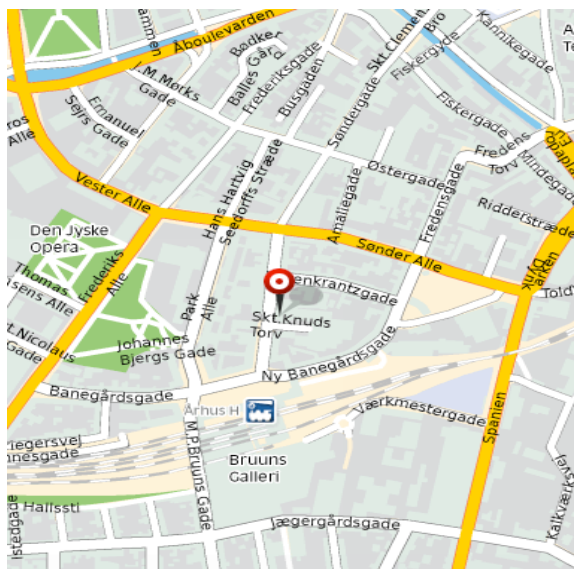
Det er dagens underviser der har nøgle og låser op. Det er tilladt at bruge venterum og regnskabslokale som grupperum. Er regnskabslokalet mod forventning låst, da ligger nøglen i øverste skuffe i personalekøkkenet

I tilknytning til undervisningslokalet er der et køkken inklusiv køleskab.

Det er vigtigt, at I stabler stolene i undervisningslokalet og frokoststuen (grupperum) efter endt undervisning. Dette da der er rengøring umiddelbart efter I forlader lokalerne.

NB: At stolene evt. er sat frem når I kommer er ment som en hjælp til Jer - ikke et resultat af, at andre har glemt at stable dem.

OBS! Der er rygeforbud i hele opgangen. Rygning er derfor kun tilladt i gården eller på gaden

LITTERATURLISTE 7. SEMESTER

Evt. udgået litteratur kan downloades via forum. Hvis ikke den udgåede litteratur findes på forum, skriv da en mail til Niels Møller på info@piaa.dk

NB: Identisk litteratur kan gå igen og optræde under forskellige temaer. Dette er ikke en fejl.

Obligatorisk litteratur & pensum

Cullberg, J. (2008), *Dynamisk psykiatri*. Hans Reitzel

Etikregler fra Dansk Psykologforening og Psykoterapeut Foreningen. Kan hentes på nettet (Forvaltningsret).

Karterud, S., Wilberg, T. & Urnes, Ø (2013), *Personlighedspsykiatri*,

Rienecker, L. & Jørgensen, P.S. (2010), *Den gode opgave, opgaveskrivning på videregående uddannelser*. Samfundslitteratur

Yalom, I. (2009), *Terapiens essens*, Gyldendal, 2. udgave. Hans Reitzel

Yalom, I. (2009), *Eksistentiel psykoterapi*. Hans Reitzel

Supplerende litteratur

Cloé Madanes (1990), *Sex, Love and Violence*, A Norton professional book

Fog, J. (1998), *Saglig medmenneskelighed*, Hans Reitzels Forlag

Levine, Peter A. (2008), *Den Tavse Stemme*, Hans Reitzels Forlag

Skårderud, P. (1998), *Uro*, Tiderne skifter

Vedfeldt, Ole (2007), *Drømmens dimensioner*, Gyldendal